

Lausunto valinnanvapaus- sekä maakunta- ja järjestämislajeista

Esperi Care Oy | 23.5.2017

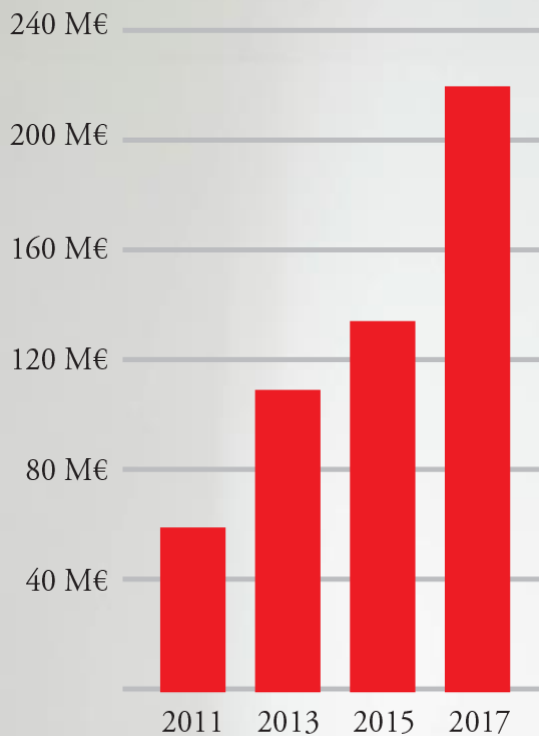
Esperi

Valtakunnallinen Esperri Care
-konserni tarjoaa kodinomaisia
asumispalveluja asiakkaiden
muuttuviin elämäntilanteisiin.

Kehitämme uusia, entistä
monimuotoisempia asumisen
ja tuen malleja ikääntyneille,
mielenterveys- ja päihde-
kuntoutujille sekä vammaisille.

Esperri

Liikevaihto M€

4700
asukaspaikkaa

1600
Asukkaan lääkärikerrot

4700
sosiaali- ja terveyden-
huoltoalan osa- ja
kokoaikaista
ammattilaista

Valinnanvapaus ikäihmisteen, vammaisten ja mielenterveyskuntoutujien näkökulmasta

- Palveluohjauksen tehostaminen, palveluiden sisällöllinen kehittäminen ja laadukas palvelutuotanto on välttämätöntä.
- Julkiset organisaatiot ovat käyttäneet hyvin vähän mahdollisuutta hankkia palveluntarpeen arviointia yksityiseltä sektorilta.
- Palvelutarpeen arviointi on työn alla olevassa lainsäädännössä ehdotettu maakunnan tehtäväksi. Valinnanvapauden toteutumisen näkökulmasta keskeistä on, että palveluohjauksen tulee olla palveluntuottajatahoista riippumatonta ja asiakkaat tulee ohjata palveluiden piiriin todellisen palvelutarpeen perusteella kilpailuneutraalisti.
- Maakunnan liikelaitos kilpailee tulevaisuudessa palveluiden tuottamisesta yritysten ja järjestöjen kanssa. Miten tällöin turvataan kilpailuneutraliteetti?
- Erityisesti paljon tukia ja palveluja käyttävien asiakkaiden palvelujen koordinointi edellyttää laaja-alaista yhteistyötä eri toimijoiden kanssa.

Valinnanvapaus ikäihmisten, vammaisten ja mielenterveyskuntoutujien näkökulmasta

- Tehostettu palveluasuminen on pitkälle konseptoitu sekä valvottu palvelu (mitoitus, tilat), jossa palvelut ovat vertailukelpoisia ja näin palvelu on helppo tuoda valinnanvapauden piiriin heti ensivaiheessa. Asiakasseteli tai henkilökohtainen budjetti toimisi tässä palvelusetelin tapaisena maksuvälineenä.
- Suoran valinnanvapauden piiriin olisi mahdollista tuoda erityisryhmien palveluihin erikoistuneita sote-keskuksia, jossa keskityttäisiin eniten kustannuksia tuottaviin asiakkaisiin → Esimerkiksi olemassa oleva hoivakoti voisi toimia sote-keskuksena vanhuksille ja erityisryhmien asiakkaille. Järjestely mahdollistaisi myös pienten yritysten ja järjestöjen toimimisen sote-keskuksina.
- Erityisryhmistä maksettava korvaus on oltava riittävällä tasolla, jolloin erikoistuneet sote-keskukset pystyisivät tuottamaan palveluita kannattavasti myös erityisryhmille, jotka tällä hetkellä aiheuttavat suurimmat kustannukset.
- Tämä malli turvaisi palvelut myös syrjäseudulla ja kannustaisi sote-keskusten perustamiseen.

Maakuntalaki: laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä

- Maakunnan liikelaitoksen tulee toimia tuottajana ainoastaan palveluissa, joita muutoin ei ole saatavilla. Palveluiden tuotannon tulee tapahtua tehokkaimmilla käytettävissä olevilla tuotantotavoilla noudattaen kilpailuneutraaleja pelisääntöjä.
- Asiakkaan näkökulmasta, sillä kuka palvelut tuottaa, ei ole merkitystä, vaan vaatimukset tulee kohdistaa itse palveluun.
- Valinnanvapauslainsäädännön toteutumisen kannalta on välttämätöntä, että mahdollisimman paljon päätösvaltaa palveluita tuottavan tahon valinnasta jätetään asiakkaan päätettäväksi.
- Palvelutarpeen arvioinnin ydintehtävä on varmistaa tarvittavien palvelujen joustava ja oikea-aikainen saatavuus ja toteutuminen. Näin palvelutarpeen arvioinnin ja siitä johtuvien palvelupäätösten tulee olla tuottajaneutraaleja.
- Palveluntuottajan valinnassa päätösvalta tulee olla ensisijaisesti asiakkaalla.

Maakuntalaki: laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä

- Maakunnan liikelaitosten toiminnassa tulee toteuttaa palvelutuotannon taloudellinen eriyttäminen hallintotoiminnasta. Mikäli eriyttämistä ei suoriteta kaikkia kustannuksia koskien, ei esimerkiksi nykyiseen melko heikkoon yksityisen ja julkisen toiminnan kustannusten läpinäkyvyyteen saada parannusta.
- Yhtiöittäminen on tarkoituksenmukaista, jotta yksityiset ja julkiset toimijat asettuvat kilpailuneutraaliin asemaan.

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sosiaali- ja terveystalvelujen tuottamisesta HE 52/2017

- Kannatamme lakia sosiaali- ja terveystalveluiden tuottamisesta, joka tulisi korvaamaan nykyisen lupajärjestelmän yksityiset ja julkiset toimijat käsittävällä rekisteröintijärjestelmällä.
- Talvelujen laadulle, turvallisuudelle ja asianmukaisuudelle tulee asettaa samat vaatimukset, velvoitteet ja valvonta, olipa tuottaja yksityinen tai julkinen.
- Valinnanvapauden myötä syntyvä laatukilpailu on paras tapa varmistaa hoivan laatu tulevaisuudessa.
- Asiakassetelin käyttöönotto tulee olla pakollista vanhuspalveluissa.

